

FÖRSLAG TILL ETT GEMENSAMT RÄDDNINGSSYSTEM

En beslutsvånda som kan kosta liv

Kunde polismorden i Malexander ha undvikits om polisen hade haft tillgång till ett gemensamt radiokommunikationssystem? Kunde de materiella förlusterna ha begränsats efter vinterns stormar i södra Sverige? Kan fler människor räddas vid både stora katastrofer och återkommande olyckor i trafiken och vid bränder?

Redan för ett år sedan överlämnades rapporten *Ett Tryggare Sverige* (SOU 1998:143) till Näringsdepartementet. Där visas nödvändigheten av en ny infrastruktur i form av ett gemensamt radiosystem för public safety. Samordning är nödvändig eftersom varje räddningsinsats – stor eller liten – ofta engagerar många aktörer såsom polis, brandmän, ambulanspersonal eller annan räddningspersonal och där alla har olika huvudmän i form av statliga instanser, kommuner och landsting.

En het potatis

Beslutsfrågan har blivit en het potatis som ingen vill ta i. Ett dilemma är, att ansvaret för gemensamma säkerhetsfrågor i Sverige är både diffust och splittrat. Frågor som berör alla aktörer har ingen naturlig hemvist. Även om alla inblandade samtycker, hamnar beslut lätt mellan stolarna och dras i långbänk. Ett uteblivet centralt beslut leder till att några aktörers befintliga ålderstigna system måste ersättas. I värsta fall skaffar olika myndigheter, kommuner och landsting var sitt eget system. Samverkansmöjligheterna blir då ännu besvärligare än idag. Medborgarnas trygghet försämras och arbetsförhållandena för poliser, brandmän och ambulanspersonal försvåras.

Hån mot medborgarna

Finansieringen är en knäckfråga. Ingen vill ta det finansiella ansvaret när många parter från stat, landsting och kommuner är inblandade. Är inte detta närmast ett hån mot medborgarna? Kostnaden för denna infrastruktur är enligt rapporten ungefär två miljarder kronor eller endast en bråkdel av de med lätt hand utlovade 80 miljarderna för satsningen på bredband. Den är inte fel. Tvärtom! Men, inget bredband i världen kan hjälpa polisen att kunna kommunicera med varandra eller med brandmän, ambulanser och sjukhusen i en akut situation.

Det är omöjligt att motivera varför det inte fattas något beslut när rapporten har varit på remissrunda och alla svar var samstämmiga på punkten att snabbheten för att få beslut och bilda en upphandlingsorganisation är oerhört viktig. Sverige var nästan först med att börja utreda frågan för flera år sedan. Snart är vi sist med att påbörja genomförandet. Att vänta ett år utan att göra något i den mest dynamiska branschen - telekombranschen - är en mycket lång tid.

I motsats till den svenska regeringen har finnarna tagit till sig våra slutsatser och handlingsplan från den svenska rapporten. Våra finska kollegor skrattade och påpekade: - Vet ni verkligen inte vad det är för skillnad mellan Sverige och Finland? Ni i Sverige är bäst på att utreda och vi på att genomföra era slutsatser.

Får negativa konsekvenser

En bra räddningstjänst tillhör de mest grundläggande samhällsfunktionerna. Varje försening har negativa konsekvenser. Sverige blir otryggare och samverkansmöjligheterna inom landet och med våra grannländer blir ännu besvärligare än idag.

Vad väntar beslutsfattarna på? Hur kan inaktiviteten förklaras och försvaras? Några enskilda politiker har insett frågans betydelse. Moderaterna Gunnar Axén har motionerat och Per Westerberg interPELLERAT i riksdagen. Men när vaknar regeringen?

Av:

Helena Lindskog

Ulf Pettersson

sekreterare i utredningen om ett gemensamt radiosystem (SOU1998:143)

Artikeln publicerades i Brännpunkten, Svenska Dagbladet, tisdagen den 14 december 1999